2024/454

8.2.2024.

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2024/454

(2023. gada 7. decembris)

par pasākumu SA.35484 (2013/C) (ex SA.35484 (2012/NN)): Atbalsts, ko Vācija sniegusi par Bavārijā veiktām piena kvalitātes pārbaudēm saskaņā ar Vācijas Likumu par pienu un taukiem

(izziņots ar dokumenta numuru C(2023) 8388)

(Autentisks ir tikai teksts vācu valodā)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas tika aicinātas iesniegt piezīmes atbilstoši iepriekš minētajiem noteikumiem ([1]), un ņemot vērā iesniegtās piezīmes,

tā kā:

1. Procedūra

(1) Komisija 2011. gada 28. novembra un 2012. gada 27. februāra vēstulēs aicināja Vāciju sniegt papildu informāciju saistībā ar 2010. gada pārskatu par valsts atbalstu lauksaimniecības nozarē, ko Vācija bija iesniegusi saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999 ([2]) 21. panta 1. punktu. Uz Komisijas jautājumiem Vācija atbildēja 2012. gada 16. janvāra un 2012. gada 27. aprīļa vēstulē. No Vācijas atbildēm varēja secināt, ka Vācija bija piešķīrusi finansiālu atbalstu Vācijas piena nozarei saskaņā ar 1952. gada Likumu par piena, piena produktu un tauku apriti (*Gesetz über den Verkehr mit Milch, Milcherzeugnissen und Fetten*, turpmāk tekstā – "*MFG*").

(2) Komisija 2012. gada 2. oktobra vēstulē informēja Vāciju, ka attiecīgie pasākumi ir reģistrēti kā nepaziņots atbalsts ar numuru SA.35484 (2012/NN). 2012. gada 16. novembra un 2013. gada 7., 8., 11., 13., 14., 15. un 19. februāra, 21. marta, 8. aprīļa, 28. maija, 10. un 25. jūnija un 2. jūlija vēstulē Vācija sniedza papildu informāciju.

(3) Komisija 2013. gada 17. jūlija vēstulē (C(2013) 4457 final) ([3]) informēja Vāciju, ka ir nolēmusi uzsākt LESD 108. panta 2. punktā noteikto procedūru attiecībā uz noteiktiem apakšpasākumiem saskaņā ar *MFG* (turpmāk tekstā – "Lēmums par procedūras sākšanu") ([4]). Tajā pašā vēstulē Komisija atzina, ka pārējie apakšpasākumi, kas veikti laikā no 2001. gada 28. novembra līdz 2006. gada 31. decembrim vai laikā no 2007. gada 1. janvāra, vai abos laikposmos, ir saderīgi ar iekšējo tirgu ([5]) vai nav valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta nozīmē, vai ka tiem nav piemērojami valsts atbalsta noteikumi ([6]).

(4) Komisija konstatēja, ka par Bādenē-Virtembergā un Bavārijā veiktām piena kvalitātes pārbaudēm piešķirtais atbalsts ir bijis saderīgs ar iekšējo tirgu attiecīgā laikposmā no 2001. gada 28. novembra līdz 2006. gada 31. decembrim ([7]).

(5) Komisija savukārt apšaubīja, vai ar iekšējo tirgu ir saderīgs tas pats atbalsts par piena kvalitātes pārbaudēm, kas veiktas laikā no 2007. gada 1. janvāra ([8]).

(6) Vācija 2013. gada 20. septembra vēstulē iesniedza piezīmes par lēmumu par procedūras sākšanu.

([1]) OV C 7, 10.1.2014., 8. lpp.
([2]) Padomes Regula (EK) Nr. 659/1999 (1999. gada 22. marts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus līguma par Eiropas savienības darbību 108. panta piemērošanai (OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/1999/659/oj).
([3]) Labota ar 2013. gada 16. decembra vēstuli (C(2013) 9021 final).
([4]) Sk. 278. punktu saistībā ar lēmuma par procedūras sākšanu pielikumu.
([5]) Sk. 277. punktu saistībā ar lēmuma par procedūras sākšanu pielikumu.
([6]) Sk. 276. punktu saistībā ar lēmuma par procedūras sākšanu pielikumu.
([7]) Lēmumā par procedūras sākšanu minēts kā pasākumi BW 1 un BY 1.
([8]) Sk. 278. punktu saistībā ar lēmuma par procedūras sākšanu pielikumu.

(7) Lēmums par procedūras sākšanu tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ([9]). Komisija uzaicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes viena mēneša laikā.

(8) Komisija saņēma septiņas ieinteresēto personu piezīmes par pasākumiem saistībā ar piena kvalitātes pārbaudēm. Piezīmes tika nosūtītas Vācijai.

(9) Vācija sniedza atbildi 2014. gada 3. decembra vēstulē.

(10) Komisija 2015. gada 18. septembrī pieņēma Lēmumu (ES) 2015/2432 ([10]), atzīstot, ka atbalsts, kas sniegts piena nozarei attiecībā uz regulārajām piena kvalitātes pārbaudēm Bavārijā un Bādenē-Virtembergā laikposmā no 2007. gada 1. janvāra, ir ar iekšējo tirgu nesaderīgs valsts atbalsts, kas jāatgūst.

(11) 2015. gada 26. novembrī un 2015. gada 4. decembrī Bavārija no vienas puses un *Interessengemeinschaft privater Milchverarbeiter Bayerns e.V., Genossenschaftsverband Bayern e.V.* un *Verband der Bayerischen Privaten Milchwirtschaft e.V.* no otras puses cēla Vispārējā tiesā prasības daļēji atcelt Lēmumu (ES) 2015/2432.

(12) Ar diviem 2018. gada 12. decembra spriedumiem Vispārējā tiesa atcēla Lēmuma (ES) 2015/2432 1.–4. pantu daļā, ar kuru nolemts, ka Vācijas piešķirtais valsts atbalsts attiecībā uz Bavārijā veiktajām piena kvalitātes pārbaudēm nav saderīgs ar iekšējo tirgu, un ir uzdots atgūt šo atbalstu (turpmāk tekstā – "2018. gada 12. decembra spriedumi") ([11]).

(13) Komisija 2019. gada 22. februārī iesniedza Eiropas Savienības Tiesā apelācijas sūdzību par šiem spriedumiem.

(14) Tiesa 2022. gada 10. martā Komisijas apelācijas sūdzības noraidīja ([12]) un apstiprināja 2018. gada 12. decembra spriedumus.

2. **Vispārīga informācija**

(15) Lēmums par procedūras sākšanu aptvēra pasākumus, kurus finansē no piena nodevas, ko Vācijas federatīvās zemes varēja noteikt pienotavām saskaņā ar *MFG* ([13]).

(16) Lēmums (ES) 2015/2432 attiecās uz atbalstu, kas sniegts piena nozarei attiecībā uz regulārajām piena kvalitātes pārbaudēm Bavārijā un Bādenē-Virtembergā laikposmā no 2007. gada 1. janvāra. Minētais atbalsts tika atzīts par valsts atbalstu, kas ir nesaderīgs ar iekšējo tirgu un ir jāatgūst. Attiecībā uz Bavāriju Lēmums (ES) 2015/2432 aptvēra pasākumus, kas tika finansēti ne tikai no piena nodevas, bet arī no vispārējiem budžeta līdzekļiem.

(17) Saskaņā ar LESD 264. panta pirmo daļu, ja prasība atcelt tiesību aktu ir pamatota, Eiropas Savienības Tiesa attiecīgo aktu pasludina par spēkā neesošu. Šādā gadījumā Komisijai ir jāveic nepieciešamie pasākumi, lai panāktu atbilstību spiedumam ([14]).

(18) Vispārējā tiesa ar 2018. gada 12. decembra spriedumiem daļēji atcēla Lēmumu (ES) 2015/2432. Vispārējā tiesa konstatēja, ka lēmums par procedūras sākšanu attiecās tikai uz to atbalsta daļu, kas tika finansēta no pienotavām uzliktās nodevas, bet ne uz to atbalsta daļu, kas tika finansēta no federālās zemes budžeta ([15]). Vispārējā tiesa sprieda, ka attiecībā uz šo pēdējo minēto atbalsta daļu Lēmums (ES) 2015/2432 ticis pieņemts, nedodot ieinteresētajām personām iespēju iesniegt piezīmes un līdz ar to pārkāpjot prasītāju tiesības piedalīties administratīvajā procedūrā saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu un Regulas (EK) Nr. 659/1999 6. panta 1. punktu.

([9]) Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

([10]) Komisijas Lēmums (ES) 2015/2432 (2015. gada 18. septembris) par valsts atbalstu SA.35484 (2013/C) (ex SA.35484 (2012/NN)), ko Vācija sniegusi par piena kvalitātes pārbaudēm saskaņā ar Vācijas Likumu par pienu un taukiem (OV L 334, 22.12.2015., 23. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/2432/oj).

([11]) Vispārējās tiesas 2018. gada 12. decembra spriedumi lietās *Freistaat Bayern*/Komisija, T-683/15, EU:T:2018:916 un *Interessengemeinschaft privater Milchverarbeiter Bayerns* un citi/Komisija, apvienotās lietas T-722/15 līdz T-724/15, ECLI:EU:T:2018:920.

([12]) Tiesas 2022. gada 10. marta spriedums lietā Komisija/*Freistaat Bayern*, apvienotās lietas C-167/19 P un C-171/19 P, ECLI:EU:C:2022:176.

([13]) Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 3.3.1. iedaļu.

([14]) Sk. LESD 266. panta pirmo daļu.

([15]) Sk. Vispārējās tiesas 2018. gada 12. decembra spriedumus lietās *Freistaat Bayern*/Komisija, T-683/15, EU:T:2018:916, 69. punkts, un *Interessengemeinschaft privater Milchverarbeiter Bayerns* un citi/Komisija, apvienotās lietas T-722/15 līdz T-724/15, ECLI:EU:T:2018:920, 66. punkts.

(19) Ar 2018. gada 12. decembra spriedumiem tika atcelts Lēmuma (ES) 2015/2432 1.–4. pants daļā, ar kuru nolemts, ka Vācijas piešķirtais valsts atbalsts attiecībā uz Bavārijā veiktajām piena kvalitātes pārbaudēm nav saderīgs ar iekšējo tirgu, un ir uzdots atgūt šo atbalstu.

(20) Tomēr šie spriedumi neskāra to Lēmuma (ES) 2015/2432. daļu, kas attiecas uz atbalstu Bādenē-Virtembergā veiktajām piena kvalitātes pārbaudēm. Tādējādi tā Lēmuma (ES) 2015/2432. daļa, kas attiecas uz pasākumu Bādenē-Virtembergā, joprojām ir spēkā.

(21) Tiesa ar 2022. gada 10. marta spriedumu apstiprināja 2018. gada 12. decembra spriedumus.

(22) Tāpēc šis lēmums attiecas tikai uz valsts atbalstu, ko Vācija piešķīra piena kvalitātes pārbaudēm, ko Bavārijā veica piena nozares uzņēmumiem un ko finansēja no piena nodevas (lēmumā par procedūras sākšanu saukts "pasākums BY 1") laikposmā no 2007. gada 1. janvāra.

3. **Pasākuma apraksts un lēmuma par procedūras sākšanu saturs**

(23) Ar *MFG* 22. panta 1. punktu Vācijas federatīvo zemju valdībām ir piešķirtas tiesības noteikt piena nodevu (*Milchumlage*) pienotavu līmenī, pamatojoties uz šīm pienotavām piegādāto piena daudzumu. Piena nodeva neattiecas uz importētiem produktiem. Savukārt eksportētajiem produktiem šo nodevu var piemērot.

(24) Bavārija ir izmantojusi šo atļauju ([16]) un, kā aprakstīts lēmumā par procedūras sākšanu, piešķīrusi finansiālu atbalstu par likumā paredzētajām pārbaudēm, kuru mērķis ir novērtēt piena kvalitāti un noteiktas īpašības saskaņā ar *MFG* 22. panta 2. punkta 1. apakšpunktu un 10. panta 1. punktu saistībā ar 1980. gada 9. jūlija Rīkojumu par piena kvalitātes novērtēšanu un samaksu par pienotavām piegādāto pienu (*Verordnung über die Güteprüfung und Bezahlung der Anlieferungsmilch*) (turpmāk tekstā – "Rīkojums par piena kvalitāti") ([17]). Likumā paredzēto pārbaužu veikšana saskaņā ar Rīkojumu par piena kvalitāti tika deleģēta apstiprinātam testēšanas centram – *Milchprüfring Bayern e.V.* (turpmāk tekstā – "Milchprüfring") ([18]).

(25) Piena kvalitātes pārbaudes tika pieprasītas saskaņā ar *MFG* 10. pantu saistībā ar Rīkojuma par piena kvalitāti 1. panta 1. punktu. Jebkuram piena komercpatērētājam (piemēram, pienotavām) bija jāveic tiem piegādātā piena pārbaude, lai noteiktu tā kvalitāti attiecībā uz:

— tauku saturu,

— olbaltumvielu saturu,

— bakterioloģisko struktūru,

— somatisko šūnu skaitu un

— sasalšanas temperatūru.

(26) Vācija apgalvoja, ka šis pasākums nav bijis atbalsts, jo maksājumi tikuši piešķirti kā kompensācija par nepieciešamajiem izdevumiem, kas *Milchprüfring* radās, veicot ar likumu deleģētus publiskus uzdevumus (*hoheitliche Aufgaben*) ([19]).

(27) Komisija uzskatīja ([20]), ka pat tad, ja publiskie uzdevumi ar likumu ir deleģēti trešai personai (piemēram, *Milchprüfring*), šī darbība joprojām subsidētu pakalpojumu veidā var dot labumu pienotavām, kas ir uzņēmumi. Izmaksas, kas radušās, izpildot valsts noteiktās juridiskās saistības (piemēram, pienākumu veikt piena kvalitātes pārbaudes saskaņā ar Rīkojumu par piena kvalitāti), būtu jāuzskata par tipiskām darbības izmaksām, kas parasti rodas attiecīgajiem uzņēmumiem. Ja valsts šīs izmaksas atlīdzina, iespējams, ir izpildīti ar atbalstu saistītie nosacījumi saskaņā ar LESD 107. panta 1. punktu. Tāpēc Komisija pieņēma, ka atbalsts pastāv.

([16]) Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 2.5. iedaļu.

([17]) Lēmumā par procedūras sākšanu minēts kā pasākums BY 1. Skatīt pasākuma aprakstu lēmuma par procedūras sākšanu 2.6.1.1. iedaļā un sākotnējo juridisko novērtējumu par atbalsta esību 3.3. iedaļā un 3.5.2. iedaļā, jo īpaši 130. punktā, kuros konstatēts, ka pasākuma finansēšanai izmantotā nodeva ir valsts līdzekļi; sākotnējais saderības novērtējums sniegts 3.5.16. iedaļā un 4. iedaļā.

([18]) Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 2.6.1.1. iedaļu.

([19]) Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 2.6.1.1. iedaļu.

([20]) Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 3.5.2. iedaļu.

(28) Lēmumā par procedūras sākšanu Komisija konstatēja, ka pasākums (definēts kā atbalsts attiecībā uz regulārajām piena kvalitātes pārbaudēm Bavārijā un Bādenē-Virtembergā, kas finansēts no piena nodevas un sniegts laikposmā no 2007. gada ([21])), iespējams, bija valsts atbalsts ([22]), un pauda šaubas par tā saderību ar iekšējo tirgu ([23]), pieprasot Vācijai sniegt piezīmes un jebkādu informāciju, kas varētu palīdzēt novērtēt atbalstu attiecībā uz laikposmu no 2007. gada 1. janvāra ([24]).

(29) Turklāt Komisija konstatēja, ka finansēšanas veids (parafiskālais maksājums) ir atbalsta pasākuma neatņemama sastāvdaļa un ka līdz ar to, pārbaudot atbalstu, ir jāņem vērā finansēšanas veids ([25]).

(30) Attiecībā uz piena nodevu Komisija konstatēja, ka ar to netiek diskriminēti importētie produkti un ka tā nav pretrunā ne LESD 110. pantā paredzētajiem noteikumiem, ne piena tirgus kopīgās organizācijas mērķiem ([26]).

4. **Pasākuma atcelšana un atbalsta atgūšana**

(31) Atbalstu regulārajām piena kvalitātes pārbaudēm Bavārijā 2013. gadā atcēla.

(32) Pēc Lēmuma (ES) 2015/2432 pieņemšanas līdz 2017. gadam no piena nodevas finansētais atbalsts tika atgūts aptuveni 22,4 miljonu EUR apmērā. Tā kā tika konstatēts, ka piena nodeva ir atbalsta pasākuma neatņemama sastāvdaļa (sk. 29. apsvērumu), Lēmumā (ES) 2015/2432, atzīstot atbalstu par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, netieši tika arī norādīts, ka nodeva ir iekasēta nelikumīgi.

(33) Bavārija apstiprināja, ka no piena nodevas finansētā atbalsta atgūšana, kas, veicot mijieskaitu ar piena nodevu, tika pabeigta 2017. gadā, ir neatsaucama un netiks atcelta ([27]).

(34) Tādējādi ar procedūras sākšanas lēmumu uzsāktā procedūra attiecībā uz regulārajām piena kvalitātes pārbaudēm Bavārijā, kas veiktas laikposmā no 2007. gada un finansētas no piena nodevas, ir zaudējusi priekšmetu.

5. **Secinājumi**

(35) Komisija atgādina, ka Komisijas pilnvaras saskaņā ar LESD 107. un 108. pantu ir paredzētas tam, lai novērstu nesaderīga atbalsta piešķiršanu. Attiecībā uz atgūšanu saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru Komisijas pilnvaras likt dalībvalstij atgūt atbalstu, ko tā uzskata par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, ir paredzētas, lai atjaunotu situāciju pirms nesaderīgā atbalsta piešķiršanas ([28]).

(36) Citiem vārdiem sakot, viens no valsts atbalsta kontroles mērķiem ir novērst ar iekšējo tirgu nesaderīga valsts atbalsta piešķiršanu. Otrs mērķis ir nodrošināt, ka tiek atjaunota tāda situācija, kāda bija pirms nesaderīga valsts atbalsta izraisītajiem konkurences izkropļojumiem.

(37) Šajā gadījumā lēmumā par procedūras sākšanu norādītā atbalsta piešķiršana vairs nepastāv, jo tas ir galīgi un bez nosacījumiem atgūts ([29]).

(38) Šādos apstākļos oficiālā izmeklēšanas procedūra, kas tika uzsākta saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu attiecībā uz regulārajām piena kvalitātes pārbaudēm Bavārijā, kas tika finansētas no piena nodevas laikposmā no 2007. gada, ir zaudējusi priekšmetu,

([21]) Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 3.5.2. iedaļu.
([22]) Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 3.3. iedaļu.
([23]) Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 4. iedaļu.
([24]) Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 5. iedaļu.
([25]) Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 3.5.16. iedaļu.
([26]) Sk. lēmuma par procedūras sākšanu 3.5.16.2. iedaļu.
([27]) Komisija atgādina, ka saskaņā ar iedibināto judikatūru (Sk. Tiesas 2019. gada 5. marta spriedumu lietā *Eesti Pagar AS/Ettevotluse Arendamise Sihtasutus*, C-349/17, ECLI:EU:C:2018:768) atbilstoši LESD 108. panta 3. punktam visām valsts iestādēm ir pienākums *ex officio* atgūt jebkādu nelikumīgu atbalstu, pat ja nav Komisijas lēmuma.
([28]) Tiesas 1994. gada 14. septembra spriedums lietā Spānija/Komisija, apvienotās lietas C-278/92, C-279/92 un C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, 75. punkts.
([29]) Sk. 32. un 33. apsvērumu.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Procedūra, kas tika uzsākta 2013. gada 17. jūlijā saskaņā ar LESD 108. panta 2. punktu attiecībā uz regulārajām piena kvalitātes pārbaudēm Bavārijā, kas tika finansētas no piena nodevas laikposmā no 2007. gada 1. janvāra, ir zaudējusi priekšmetu un ar šo tiek izbeigta.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Vācijas Federatīvajai Republikai.

Briselē, 2023. gada 7. decembrī

Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Didier REYNDERS